

Varhaiskasvatuksen palveluverkkomuutosten valmistelu / Kultakylän päiväkodin lakkauttaminen 1.8.2025 lukien ja toiminnan siirtäminen Onnimannin päiväkotiin

Kasvatus- ja opetuslautakunta 24.09.2024 § 104
329/02.02.00/2024

Valmistelija: Sivistysjohtaja Matti Hursti

Seloste ja perustelut:

Ylöjärven kaupunginhallituksen päätös 17.6.2024 / § 200

Ylöjärven kaupunginhallitus päätti vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman valmistelusta 17.6.2024. Kaupunginhallituksen päätökseen sisältyy seuraava varhaiskasvatuksen palveluverkkoa koskeva toimenpide:

Viljakkalan Kultakylän päiväkodin lakkauttaminen 1.8.2025 lukien ja lasten sijoittaminen lähtökohtaisesti Viljakkalan Onnimannin päiväkotiin.

Palveluverkkotoimenpiteisiin liittyen kaupunginhallitus päätti käynnistää yhteistoimintaneuvottelut niin sanotun jatkuvan neuvottelun periaatteella.

Lisäksi kaupunginhallitus ohjeisti kasvatus- ja opetuslautakuntaa toteuttamaan tarvittavat osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseen liittyvät toimenpiteet.

Tämän pykälän oheismateriaali: kaupunginhallituksen päätös 17.6.2024 / § 200

Kaupunginhallituksen päätöksen toimeenpano ja päätösvalmistelu kasvatus- ja opetuslautakunnalle
Päätösvalmistelua on edellä todetun kaupunginhallituksen päätöksen lisäksi ohjannut hallintolaki 31 § ja 41 §.

Hallintolaki 31 §, 1. mom.

”Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.”

Hallintolaki 41 § / Vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen

”Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta.

Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Asian vireilläolosta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos se vaarantaa ratkaisun tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa taikka jos se on ilmeisen tarpeetonta.”

Hallintolaki 31 § mukaiset tarpeelliset tiedot sekä selvitykset

Kaupunginhallituksen päätöksen perustelujen keskeisiä aineistoja ovat olleet:
- perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys 2023
- ajantasaiset väestökisteritiedot 0-15 -vuotiasta asukkaista Ylöjärvellä

ja niiden avulla laaditut lapsimääräennusteet varhaiskasvatyksiköissä.

Väestörekisteriin merkityt kuntalaisten asuinpaikkatiedot voidaan siirtää käytössä oleviin karttaohjelmiin. Näin saadaan tarkasti selville esimerkiksi 1-6 -vuotiaiden lasten määrät eri kaupunginosissa.

Palveluverkkoselvitys 2023 on tämän pykälän oheismateriaalina.

Kultakylän päiväkodissa on tällä hetkellä 18 lasta, joista 6 on alle 3-vuotiaita. Tämä pykälän oheismateriaalina on Kultakylän päiväkodin kuulemistilaisuutta koskeva aineisto, joka sisältää alueen lapsimääräennusteen. Tulevina vuosina lapsimäärä on hienoisesti laskeva, mutta muutos ei ole merkittävä.

Muita tarvittavia selvityksiä päätösvalmisteluun (esimerkiksi päätöksen vaikutusten ennakoarviointi) on tehty hallintolaki 41 §:n mukaisten toimenpiteiden yhteydessä.

Hallintolaki 41 § mukainen vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen voidaan tiivistetysti kuvata päätösvalmisteluun liittyvien toimenpiteiden listauksella:

1. Kaupunginhallituksen päätös 17.6.2024
2. Yleistiedote kaupunginhallituksen päätöksestä 18.6.2024
3. Ensimmäinen henkilöstöinfo kaupungintalolla 19.6.2024
4. Julkaistu ilmoitukset palveluverkkomuutosten kuulemistilaisuuksista 8.8.2024
5. Kaupungin verkkosivuille avattiin [Kuuleminen - Ylöjärvi \(ylojarvi.fi\)](https://www.ylojarvi.fi/kuuleminen) 8.8.2024 - alusta aineistojen julkaisulle sekä avoin sähköinen webropol-mielipidelmake
6. Yhteistoimintamenettely käynnistyi 13.8.2024, kesto vähintään kuusi viikkoa
7. Kuulemistilaisuuksien aineisto julkaistiin em. verkkosivulla 20.8.2024
8. Kuulemistilaisuus Kultakylän päiväkodissa järjestettiin 28.8.2024, tilaisuuden kulku pääpiirteittäin:
 - aineistojen esittely
 - valmisteluprosessin esittely
 - päätöksen vaikutusten ennakoarvioinnin esittely
 - ohjeet mielipiteiden/lausuntojen jättämiseen
 - keskustelut ja kommentit
 - muistion laatiminen
9. Mielipiteiden jättämisen takaraja 9.9.2024
10. Kasvatus- ja opetuslautakunnan käsittely 24.9.2024
11. Kaupunginhallituksen käsittelyt 21. ja 28.10.2024
12. Kaupunginvaltuuston käsittely 11.11.2024

Tämän pykälän oheismateriaalina kuulemistilaisuuden aineisto, joka on edelleen nähtävillä myös Kuuleminen – Ylöjärvi -verkkosivulla.

Tämä pykälän oheismateriaalina kuulemistilaisuuden muistio.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi

Arviointia on tehty Kuntaliiton suosittelman jäsentelyn mukaisesti.

Näkökulmia arviointiin ovat olleet:

1. Kuntalaisvaikutukset (lapset, lasten vanhemmat)
2. Ympäristövaikutukset (vaikutukset esimerkiksi alueen muihin asukkaisiin, kaupunkikuvaan tai alueen vetovoimaan)
3. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset (muutokset esimerkiksi henkilöstön työtehtäviin ja työpaikkoihin)

4. Taloudelliset vaikutukset (vaikutukset kunnan tuloihin ja menoihin)
5. Yritysvaikutukset (esimerkiksi palveluiden ostot).

Vaikutuksia voidaan arvioida eri päätösvaihtoehdoilla, mutta tässä kaupunginhallitus on päätöksellään rajannut vaihtoehdot nykytilaan nähden yhteen. Vaikutuksia on tietyiltä osin arvioitu eri aikaväleille (esimerkiksi talousvaikutukset).

Vaikutusten ennakoarviointi sisältyy kuulemistilaisuuden aineistoon.

Asian valmistelussa jätetyt mielipiteet ja lausunnot

9.9.2024 mennessä verkkosivujen kautta (sähköinen webropol-lomake) saatiin 70 mielipidettä tai lausuntoa.

Valmistelussa oleviin palveluverkkomuutoksiin on lisäksi saatu muuta kautta 2 lausuntoa ja mielipidettä.

Mielipiteet ja lausunnot ovat tämän pykälän oheismateriaalina.

Mielipiteissä esiintyvät teemat voidaan tiivistetysti jäsenellä seuraavasti:

- pieni päiväkotiki on laadukkaampi kuin isompi
- isossa päiväkodissa on suuremmat ryhmät kuin pienessä päiväkodissa
- lapsiennusteet on laadittu väärin
- talousvaikutukset on arvioitu väärin
- Viljakkala/Kultakylän päiväkotiki on hyvä ja turvallinen kasvuympäristö
- tutkijat varoittavat isoista yksiköistä
- Onnimanni on kaukana Viljakkalasta
- Viljakkalaa tulee kehittää, ei näivettää, palveluja ei saa riisua
- Ylöjärvi on muuttotappiokunta, vetovoimaa ei saa heikentää
- asiasta jo päätetty.

Ohessa on annettu vastineet mielipiteissä pääasiallisiksi nousseisiin näkökulmiin ja teemoihin.

Vastine 1. Pienen päiväkodin ja isomman päiväkodin paremmuuden vertailu
Esimerkiksi useita vuosia Ylöjärvellä toteutettujen asiakastyytyväisyyskyselyjen tulosten kautta asiaan ei saada vastausta. Ylöjärveläiset ovat saamiinsa kaupungin varhaiskasvatuspalveluihin hyvin tyytyväisiä. Tuloksista ei voi vetää sitä johtopäätöstä, että pieni päiväkotiki olisi laadultaan parempi tai heikompi kuin iso päiväkotiki.

On myös korostettava, että mahdollinen uusi päiväkotiki Onnimanni ei ole lapsimäärältään (3-ryhmäinen, n. 60 lasta) iso päiväkotiki.

Toiminnan laadussa keskeinen tekijä on yhteisön toimintakulttuuri.

Lapsen kasvua ja hyvinvointia tukeva toimintakulttuuri on mahdollista rakentaa eri kokoiisiin yksiköihin. Niissä työskentelevät aikuiset ovat avainasemassa hyvän toimintakulttuurin rakentamisessa, ei yksikön koko.

Vastine 2. Isossa päiväkodissa on suuremmat ryhmät kuin pienessä
Varhaiskasvatuksen lapsiryhmiä koskeva henkilöstömitoitus on määritelty säädöksin eikä yksikön koko vaikuta mitoitukseen.

Vastine 3. Oppilas/lapsiennusteet on laadittu väärin

Ennusteet pohjautuvat ajantasaisiin väestörekisteritietoihin yksittäisen oppilaan/lapsen kotiosoitteen tarkkuudella. Lapset saadaan tarkasti esimerkiksi pisteinä näkyviin kaupunginosittain.

Vastine 4. Taloudellisen vaikutukset on laskettu väärin
Kaupungin käyttömenoihin vaikutukset voidaan arvioida tarkasti tilinpäätöstietojen ja yksikkökohtaisten toteutuneiden kustannusten avulla.

Tulevaisuutta koskevat vaikutukset voidaan arvioida lapsimääräennusteen kautta (vaikutus lapsiryhmien määrään ja tätä kautta henkilöstön määrään).

Osa vaikutuksista toteutuu täysimääräisesti heti (esim. kiinteistön ylläpito, siivous, ruokahuolto), osa asteittain. Osaan käyttömenoista lakkautus ei vaikuta lainkaan.

Vastine 5. Kuljetusmatka päiväkotiin voi muuttua.
Etäisyys Kultakylän päiväkodista Onnimannin päiväkotiin on n. 6 km.

Vastine 6. Asiasta jo päätetty.
Lopullisen päätöksen asiasta tekee kaupunginvaltuusto 11.11.2024.

Toimivalta: Hallintosääntö 94 §

Lisätietoja päätöksestä: Sivistysjohtaja, Matti Hursti, p. 050 680 67, matti.hursti@ylojarvi.fi

Oheismateriaalit:

- kaupunginhallituksen päätös 17.6.2024 / § 200
- palveluverkkoselvitys 2023
- ilmoitus kuulemistilaisuudesta
- kuulemistilaisuuden esittelyaineisto (sisältää ennusteen lapsimäärästä)
- kuulemistilaisuuden muistio
- mielipiteet webropol
- muut toimitetut mielipiteet ja lausunnot

Esittelijä: Sivistysjohtaja

Päätösehdotus: Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää:

1. todeta edellä olevan selosteosan ja kokouksen oheismateriaalien perusteella, että Kultakylän päiväkotia koskeva palveluverkkomuutoksen päätösvalmistelu on tapahtunut kaupunginhallituksen 17.6.2024 § 200 päätöksen sekä hallintolaki 31 § ja 41 § mukaisesti;

2. todeta, että Kultakylän päiväkodin mahdollista lakkauttamista koskevat taloudelliset vaikutukset on otettu huomioon kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2025 talousarvion valmistelussa;

3. esittää edellä todetun kaupunginhallituksen 17.6.2024 päätöksen nojalla kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle Kultakylän päiväkodin lakkauttamista 1.8.2025 lukien.

Päätös: Keskustelun kuluessa jäsen Koskinen teki seuraavan ehdotuksen:

”Esitän, että Kultakylän päiväkotia ei lakkauteta. Päiväkodin lakkauttamisella saataisiin mitättömät säästöt siihen nähden mikä on pienen päiväkodin hyöty

lasten kehityksen ja oppimisen kannalta. Toisille lapsille on helpompaa toimia pienessä yksikössä. Toiminnan siirtyminen Onnimannin päiväkodin tiloihin kasvattaisi myös monen perheen matkaa viedä lapsi hoitoon. Kaikkia lapsia ei pystyttäisi enää viemään kävellen päiväkotiin. Joidenkin perheiden täytyisi silloin hankkia toinen auto talouteen matkan kasvaessa. Päiväkodin lakkauttaminen toisi hyvin minimaaliset säästöt kaupungin kassaan ja edellä mainittujen haittojen lisäksi se heikentäisi myös Viljakkalan vetovoimaa ja ihmisten muuttohalu alueelle vähentäisi."

Jäsen Risku kannatti jäsen Koskisen esitystä.

Varapuheenjohtaja totesi tämän jälkeen, että oli syntynyt esittelijän ehdotuksesta poikkeava, kannatettu esitys, jonka vuoksi oli suoritettava nimenhuutoäänestys. Varapuheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että esittelijän pohjaehdotusta kannattaneiden tuli äänestää "JAA" ja jäsen Koskisen esittämää ja jäsen Riskun kannattamaa esitystä kannattaneiden tuli äänestää "EI".

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti. Käydyssä nimenhuutoäänestyksessä äänet jakaantuivat seuraavasti: 5 JAA-ääntä, 5 EI-ääntä 0 tyhjää ja puheenjohtaja Pajunen oli poissa.

JAA-äänen antoivat varapuheenjohtaja Jäppinen, jäsen Alanen, jäsen Järvensivu, jäsen Rantanen ja jäsen Salminen. EI-äänen antoivat jäsen Koskinen, jäsen Kytömäki, jäsen Niemi, jäsen Risku ja varajäsen Heino.

Näin ollen varapuheenjohtajan ääni ratkaisi ja varapuheenjohtaja totesi esittelijän pohjaehdotuksen tulleen kasvatus- ja opetuslautakunnan päätökseksi.